

OBSAH PREDSLOV

I. ČASŤ

(IN)AKOSTI VÝCHOVY NA POZADÍ VÝNIMOČNOSTI DIEŤAŤA (P. Seidler)

1. DIEŤA SO ŠPECIÁLNYMI EDUKAČNÝMI POTREBAMI, VÝNIMOČNOSŤ, JEJ PRÍČINY A REFLEXIE V EDUKAČNEJ PRAXI	12
1.1 Zložitosti definovania základných pojmov a ich súvislosti	12
1.2 Vnútorne faktory podmieňujúce vznik špeciálnych potrieb	18
1.3 Sociálne prostredie, rodina a výchova ako faktory podmieňujúce i reagujúce na špeciálne potreby	27
1.3.1 Rodina a dieťa so špeciálnymi potrebami	27
1.4 Prierez históriou starostlivosti o výnimočné deti	32
2. INTEGRÁCIA VÝNIMOČNÝCH DETÍ DO PODMIENOK ŠKOL BEŽNÉHO TYPU AKO NOVŠÍ PRÍSTUP V STAROSTLIVOSTI O DETI	39
2.1 Vznik a vývoj integračných snáh	39
2.2 Metodické otázky integrácie	46
2.2.1 Metodika integrácie v materských školách	46
2.2.2 Metodika integrácie v základných školách	48
3. VÝNIMOČNÉ DETI A ICH VÝCHOVA V RODINE A V ŠKOLE	56
3.1 Význam správneho posúdenia výnimočnosti	56
3.2 Výchova detí so zmyslovými poruchami	58

3.2.1	Špeciálne potreby detí so sluchovým postihnutím	58
3.2.2	Špeciálne potreby detí so zrakovým postihnutím	62
3.3	Špeciálne potreby detí so telesným postihnutím	70
3.4	Špeciálne potreby detí s mentálnym postihnutím	75
3.5	Špeciálne potreby detí s narušenou komunikačnou schopnosťou	79
3.6	Špeciálne potreby detí s poruchami učenia	83
3.7	Špeciálne potreby detí s poruchami správania	88
3.8	Nadané deti	95
4.	VYUŽÍVANIE IKT VO VÝCHOVE VÝNIMOČNÝCH DETÍ	98
4.1	Média, komunikácia a off – line kultúra	98
4.2	Média, vzdelávanie a integrácia	102
4.3	Pomocné a informačné technológie pre výnimočných žiakov	105
4.4	Empirické zistenia	107
ZÁVER		110
LITERATÚRA		111

II. ČASŤ

(IN)AKOSTI VÝCHOVY NA POZADÍ RODINNÉHO PROSTREDIA (V. Kurincová)

1.	RODINA AKO PRIVÁTNÁ SPOLOČENSKÁ INŠTITÚCIA	124
1.1	Rodina ako hodnota	124
1.2	Rodina a jej skúmanie v historickom kontexte	129
1.3	Súčasná rodina, jej vymedzenie a funkcia	139
2.	RODINA AKO PROSTREDIE VÝCHOVY V PRIEBEHU ČASU	147
2.1	Fázy životného cyklu rodiny a možné úskalia	147

výchovy	
2.1.1	Adaptačné štádium 148
2.1.2	Štádium narodenia prvého dieťaťa 150
2.1.3	Narodenie ďalších detí 157
2.1.4	Rodina so školákmi 160
2.1.5	Rodina s dospievajúcimi deťmi 166
2.1.6	Zužovanie sa rodinnej štruktúry 169
2.1.7	Rodina bez detí a koniec životného cyklu rodiny 170

3. PODOBY RODINNÉHO SPOLUŽITIA A PROSTREDIA A VÝCHOVA 174

3.1	Typológia rodiny 174
3.2	Rodiny s jedným (osamelým) rodičom 180
3.2.1	Rodiny s rozvedeným rodičom 180
3.2.2	Rodiny s ovdoveným rodičom 184
3.2.3	Rodiny so slobodnou matkou 186
3.3	Úplné rodiny vyžadujúce častejšiu pomoc okolia 189
3.3.1	Rodiny rekonštruované (doplnené) 189
3.3.2	Zraňujúce rodiny - rodiny ubližujúce deťom 195
3.3.3	Rodiny ohrozené zneužívaním (týraním) ženy 199
3.3.4	Rodiny ohrozené chudobou a rodiny bezdomovcov 204
3.3.5	Rodiny ohrozené chorobou 207
3.3.6	Rodiny ohrozené imigráciou 210
3.4	Rodičia a výchovné štýly 217

ZÁVER 227

LITERATÚRA 229

DOSLOV 242